

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

Aan de dames en heren,
leden van de gemeenteraad

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

ONDERWERP
Actualisatie begrotingscijfers scanauto

DATUM
3 juni 2025
Verz. 3 juni 2025

BIJLAGEN
--

BEHANDELD DOOR
RMAPE (Ricardo) Wasbauer

TELEFOONNUMMER
043 350 5603

ONZE REFERENTIE
2025.01864

E-MAILADRES
Ricardo.Wasbauer@maastricht.nl

FAXNUMMER

UW REFERENTIE
--

Geachte raadsleden,

Scanauto

Zoals u weet rijdt er in Maastricht sinds 2024 een scanauto die controleert of voor geparkeerde auto's de vereiste parkeerbelasting is betaald. Voor het inzetten van de scanauto als handhaafmiddel is besloten bij de begroting van 2019. Vanaf dat moment zijn ook de verwachte kosten en structurele besparingen in de gemeentelijke begroting vertaald.

Omdat de scanauto later is ingevoerd dan gepland, maar ook omdat er inmiddels in Maastricht en andere steden meer ervaring is opgedaan met de scanauto, beschikken we over nieuwe, meer realistische financiële en organisatorische inzichten. In het belang van een zorgvuldige begroting is dit voortschrijdend inzicht financieel vertaald. Daarmee wordt ook invulling gegeven aan de toezegging uit de begroting 2024 dat nadat de scanauto rijdt een financiële vertaling plaats zal vinden gebaseerd op de eerste resultaten, externe expertise en ervaringen van andere steden.

Hieronder zijn de nieuwe financiële en organisatorische inzichten voor u op een rijtje gezet:

Financiële en organisatorische inzichten

Uitbreiding van de parkeerorganisatie realiseert maximale inzet van de scanauto

Alleen als de scanauto voortdurend rijdt tijdens de uren waarin 'betaald parkeren' geldt kan 80% betalingsbereidheid worden bereikt. Dat percentage was vorig jaar rond de 50 procent. Wanneer de scanauto onafgebroken rijdt gedurende de 'betaald parkeertijden' is het voertuig in staat het hele gebied op 1 dag te controleren. Hiermee bereiken we naar verwachting vanaf 2028 een betalingsbereidheid van 80%. Dit percentage bereiken we in 2028 omdat we vanaf 2026 met 2-ploegen gaan rijden (verhogen zichtbaarheid en aantal controles) en er de jaren vóór 2028 sprake is van een hoger aantal naheffingsaanslagen. Dit (aantal naheffingen) zal vanaf 2028 afnemen waardoor er een verschuiving ontstaat in opbrengsten (minder opbrengsten naheffingen en hogere opbrengsten straatparkeren). Het betalingsbereidheidpercentage wordt afgezet tegen de opbrengsten straatparkeren.

Waar de scanauto het feitelijk controleren op straat overneemt van handhaafmedewerkers, vraagt de scanauto andere en meer inzet van de handhaaf-organisatie. Dit in tegenstelling tot de eerdere aanname dat de scanauto alle handhaaftaken automatiseert. De scanauto controleert of er voldoende parkeerbelasting is betaald en signaleert wanneer dit niet het geval is. 100% opvolging (lees: controle van het scanresultaat) bij niet of onvoldoende betalen van parkeerrecht is noodzakelijk. Op dit moment vindt dit fysiek plaats. Een handhaver rijdt op een scooter achter de scanauto aan (zodat er rekening wordt gehouden met de tijd die gemoeid is voor het betalen van het

DATUM
3 juni 2025

parkeerrecht), controleert ter plaatse of inderdaad niet aan het parkeerrecht is voldaan en legt dan definitief een naheffingsaanslag op. We werken toe naar een efficiëntere werkwijze waarbij vanaf 2026 fysieke opvolging wordt vervangen door beeldcontrole. In dat geval controleert een beeldbeoordelaar (dit dient een bevoegd toezichthouder binnen het team Toezicht Handhaven Openbare Ruimte (THOR) te zijn) aan de hand van de beelden van de scanauto of het klopt dat het parkeerrecht niet betaald is. Alleen bij twijfel of wanneer er sprake is van buitenlands kenteken afkomstig van niet verdragslanden vraagt de beeldbeoordelaar een collega handhaver/toezichthouder om alsnog ter plaatse de situatie te beoordelen, voordat een naheffingsaanslag wordt opgelegd. Daarnaast moet de auto worden bestuurd (waarbij we conform ARBO-regelgeving rekeninghouden met de maximale rijtijden wat dubbele bezetting vraagt), is data-analyse nodig voor het bepalen van de rijdroutes en is er aansturing nodig van het betrokken team. Dit alles vraagt om uitbreiding van de handhaaforganisatie.

In 2025 zijn hiervoor 4 fte handhavers (€ 336.178) extra nodig. Vanaf 2026 gaat het om 6 fte (€465.376) extra (2 fte meer t.o.v. 2025). Deze uitbreiding stelt het team THOR in staat vanaf 2026 met 2 ploegen te werken waardoor de scanauto voortdurend kan rijden tijdens de uren voor betaald parkeren. Verder maakt de uitbreiding het mogelijk om binnen afzienbare tijd ook het handhaven met de scanauto op mulderfeiten (verkeersovertredingen welke handhaafbaar zijn door een BOA en waarbij de inkomsten voor het rijk (CJIB) zijn) door te voeren. Door deze uitbreiding is THOR in staat om de verwachte aantallen controles te realiseren en daarmee toe te werken naar een betalingsbereidheid van 80%.

- In 2024 hebben we 250.000 handmatige controles uitgevoerd, met 6 fte.
- In 2025 gaan we met de scanauto naar ruim 2 miljoen controles (1 ploeg) waarbij volledige fysieke opvolging zal plaatsvinden, met 10 fte.
- In 2026 gaan we met 2 ploegen rijden (rekening houdende met werktijden/ ARBO regels), volledige beeldbeoordeling en deels fysieke opvolging naar ruim 4 miljoen controles, met 12 fte.

Deze uitbreiding van handhavers vraagt tevens om extra coördinatie binnen het team THOR. Op dit moment wordt nog gebruik gemaakt van ervaring en expertise van Empaction, een dienstverlener op het gebied van parkeer- en mobiliteitsvraagstukken. Empaction heeft ook andere gemeenten in Nederland ondersteund bij de introductie van de scanauto. Vanuit hun ervaring, expertise en ondersteuning is aangegeven dat bij betreffende gemeenten met vergelijkbare aantallen controles eenzelfde aantal fte wordt ingezet maar ook dat er sprake is van een (financieel) ingroeimodel. Hetgeen bij andere gemeenten inzichtelijk is geworden en door Empaction is aangedragen, hebben wij vertaald waardoor we niet anders kunnen stellen dan dat er ook sprake is van aannames (per gemeente zijn er namelijk verschillen, te denken valt aan het parkeerareaal maar ook geldende parkeerregimes zijn verschillend) in de opgenomen getallen. Deze externe ondersteuning gaat per 2026 vervallen. Het is gezien de veelheid aan taken niet mogelijk de aansturing en begeleiding van de extra medewerkers, de analyse van de data, het bepalen van de rijdroutes én de verdere uitrol van het programma van eisen/wensen scanauto te laten uitvoeren door de zittende operationeel coördinatoren. Daarom is het voorstel een uitbreiding van 1 fte (€ 97.195) operationeel coördinator per 1 juli 2025 opgenomen.

Een robuuste parkeerexploitatie zorgt voor een efficiënte inzet van de scanauto

Zorgvuldige controle leidt tot een kleinere foutmarge. Daarom is het van belang dat de gemeentelijke geokaarten actueel zijn, dat bevraging bij het Nationaal Parkeer Register mogelijk is, dat de technische systemen op orde blijven en dat bezwaar- en beroepschriften adequaat worden afgehandeld. Ook is het van belang ervoor te zorgen dat de elektrische scanauto goed wordt onderhouden en in het geval van de verhuizing van het Team THOR, in een veilige omgeving

DATUM
3 juni 2025

opgeladen kan worden. Verder leidt de uitvoering van het programma van wensen tot verdere procesoptimalisatie én de mogelijkheid om de scanauto in de toekomst ook in te zetten voor de controle van mulderfeiten.

Meer en betere controle leidt tot minder naheffingsaanslagen en meer parkeerinkomsten

Het versterken van de parkeerorganisatie leidt tot meer en betere controles. Hiermee groeit de betalingsbereidheid in Maastricht naar 80% in 2028. De verwachting is dat met de aanpak het aantal naheffingsaanslagen in 2027 de piek bereikt (45.791). Vanaf 2028 daalt het aantal aanslagen, omdat dan de verwachting is dat 80% van alle parkeerders het geldende parkeertarief betaalt. Dit betekent een stijging van de parkeerinkomsten straatparkeren. Bij de initiële businesscase scanauto (2019) werd rekening gehouden met een tekort in de eerste 2 jaren waarin de scanauto reed. Op basis van de nu bekende gegevens wordt uitgegaan van een tekort in 2025 (eerste jaar) ter hoogte van €350.311. Vanaf 2026 wordt verwacht dat de inkomsten straatparkeren en naheffingsaanslagen hoger zijn dan kosten. De verwachting is dat het voordeel in 2028 en verder oploopt tot minimaal €2.200.000.

Kanttekeningen en risico's

Prognoses zijn voor een deel gebaseerd op aannames en afhankelijkheden

Vergeleken met de inschattingen uit 2019 zijn de huidige berekeningen nauwkeuriger. Dit komt omdat er inmiddels veel meer ervaringscijfers bekend zijn. In de initiële businesscase scanauto uit 2019 werd uitgegaan van een structureel effect van afgerond €1.007.000. De huidige berekeningen laten een structureel effect zien van minimaal €2.200.000. Hoewel de huidige berekeningen nauwkeuriger zijn, zitten ook hier aannames in. Bij het verwerken van de prognoses wordt daarom uitgegaan van de minimaal verwachte realistische variant. Hiermee wordt een toekomstig gat in de gemeentelijke begroting voorkomen.

Reservering voor implementatie scanauto niet volledig benut.

In de programmabegroting van 2021 en verder is besloten dat de verwachte tekorten van de eerste twee jaar dat de scanauto actief is én de benodigde kosten voor het op orde brengen van processen en systemen gefinancierd zouden worden uit de algemene reserve, lees het Vruchtboomfonds. Voor de introductie en de verwachte eerste twee negatieve jaren is destijds een reservering gedaan van €1,6 miljoen. Inmiddels zijn in 2024 €220.000 onttrokken aan deze reserve. Dit betroffen out of pocket projectkosten. De ureninzet van eigen (project)medewerkers zijn financieel conform interne afspraken vertaald.

Uit de geactualiseerde businesscase blijkt dat indien de benodigde middelen worden ingezet, de scanauto vanaf 2026 (het tweede kalender jaar) geen tekort meer zal opleveren. Dit betekent dat naar alle waarschijnlijkheid een groot deel van de reservering niet geactiveerd hoeft te worden. Naast eerder verwachte positieve cijfers, wordt dit ook veroorzaakt doordat het voertuig niet is aangeschaft, maar wordt geleased.

DATUM
3 juni 2025

Financiële gevolgen

De financiële gevolgen van de scanauto zien er in optimaal scenario, waarbij we in 2028 een betalingsbereidheid van 80% realiseren, als volgt uit:

Business case vs Begroting. 2 ploegen in 2026	2025	2026	2027	2028
Opbrengsten betaald parkeren - business case	€ 8.351.813	€ 9.441.180	€ 10.530.547	€ 11.619.914
Inkomsten straatparkeren - Begroting	€ 6.931.260	€ 6.931.260	€ 6.931.260	€ 6.931.260
Taakstelling opbrengsten scanauto	€ 511.000	€ 511.000	€ 511.000	€ 511.000
Verschil (- is tekort)	€ 909.553	€ 1.998.920	€ 3.088.287	€ 4.177.654
Opbrengsten naheffingen - business case	€ 1.955.479	€ 2.816.496	€ 3.193.514	€ 2.962.677
Inkomsten naheffingen - Begroting	€ 2.455.840	€ 2.455.840	€ 2.455.840	€ 2.455.840
Verschil (- is tekort)	€ -500.361	€ 360.656	€ 737.674	€ 506.837
Extra kosten scanhandhaving	€ -684.503	€ -830.464	€ -851.055	€ -863.845
Taakstelling lasten scanauto	€ -75.000	€ -75.000	€ -75.000	€ -75.000
Totaal verschillen opbrengsten parkeren, naheffing, taakstelling	€ -350.311	€ 1.454.112	€ 2.899.906	€ 3.745.646

Bovenstaande bedragen voor de jaren 2026 – 2028 zullen na vertaling in begroting worden voorzien van de gemeentelijke index.

Bovenstaande gaat uit van het optimale scenario. Bij de financiële vertaling in de begroting wordt vanaf begrotingsjaar 2026 rekening gehouden met mogelijke risico's, zoals het niet vinden van voldoende personeel, het niet kunnen innen van naheffingsaanslagen in niet-verdragslanden en (langdurige) defecten aan het voertuig en/of scanbox of (systeem)-technische problemen. Doen de risico's zich niet voor en realiseren we het optimale scenario, dan vallen de meeropbrengsten ten gunste van de algemene middelen. Mocht op enig moment tijdens de P&C-cyclus blijken dat de opbrengsten structureel afwijken ten opzichte van hetgeen opgenomen in de begroting, dan worden deze conform huidige spelregels binnen de P&C cyclus naar bijgesteld. Voor het begrotingsjaar 2025 zal verdere concretisering plaatsvinden in de 2^e bestuursrapportage.

Bestuursrapportage

Met de in deze raadsinformatiebrief geschetste achtergrond bent u bij voorbaat geïnformeerd over de in de volgende bestuursrapportage (berap) te verwerken vertaling:

Vertaling in financiële begroting	2025	2026	2027	2028 e.v.
Opbrengsten scanauto	€-350.311	€1.080.078	€ 1.936.047	€ 2.285.257

Mocht op enig moment tijdens de P&C-cyclus blijken dat de opbrengsten structureel afwijken ten opzichte van hetgeen opgenomen in de begroting, dan worden deze conform huidige spelregels binnen de P&C cyclus bijgesteld. Voor het begrotingsjaar 2025 zal verdere concretisering plaatsvinden in de 2^e bestuursrapportage.

DATUM
3 juni 2025

We vragen dus nog enige tijd voordat de scanauto optimaal functioneert en substantiële bedragen oplevert voor de gemeente. De extra uitbreiding van handhaving was ook niet ons uitgangspunt, maar gezien de huidige ervaringen (ook bij andere steden) concluderen wij dat dit de enige manier is om zowel de scanauto als de handhaaforganisatie optimaal te kunnen laten functioneren.

Hoogachtend,

W.A.G. Hillenaar
Burgemeester

en

John Aarts,
Wethouder Mobiliteit, Stadsbeheer, Vastgoed, Duurzaamheid en Hospitality

en

Manon Fokke
Wethouder Financiën, Personeel & Organisatie, Burgerparticipatie en Lobby

Raadsinformatiebrieven